

Rovněž může doba soukromé služby nebo soukromé praxe býti započítána k návrhu sboru profesorského zcela nebo z části do výslužby a podle okolností i do let potřebných k dosažení vyššího platového stupně. V té příčině budiž zvláště přihlíženo k profesorům těch oborů, při nichž praxe jest podmínkou jmenování.

§ 13.

Zvýšení základu pro vyměření výslužného (§ 1. zákona ze dne 24. května 1906, z. ř. č. 105) řídí se dle výměry platné pro onu hodnotní třídu, jejíž plat vysokoškolský profesor dosáhl.

Vdovám a sirotkům po řádných profesorech příslušejí zaopatřovací požitky dle ustanovení platných pro V., a měl-li zemřelý plat rovnající se platu IV. hodnotní třídy, dle ustanovení platných pro IV. třídu hodnotní státních úředníků.

Vdovy a sirotci po mimořádných profesorech požívají zaopatřovacích požitků dle ustanovení platných pro VI. hodnotní třídu státních úředníků.

§ 14.

Zmenší-li se jakékoliv požitky vysokoškolských profesorů změnami v zákonech nebo nařízeních, vztahujících se na vysoké školy, budiž za to poskytována přiměřená náhrada, do výslužného nevpočítatelná.

§ 15.

Za vysoké školy ve smyslu tohoto zákona se pokládají university, samostatné fakulty, vysoké školy technické, báňské, zemědělské, zvěrolékařské, umělecké akademie, jakož i jiná učeliště jim na roveň postavená, pokud výslovně za vysoké školy byla prohlášena.

§ 16.

Tento zákon nabývá platnosti dnem 1. dubna 1919.

§ 17.

Provedením tohoto zákona jsou pověřeni ministr školství a národní osvěty a ministr financí.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Dr. Rašín v. r.

Habrman v. r.

Čís. 79.

Zákon ze dne 13. února 1919

o služebním poměru učitelů vysokoškolských.

Na základě usnesení Národního shromáždění nařizuje se:

Oddělení první.

Ustanovení všeobecná.

§ 1.

Profesoři vysokých škol jmenování jsou prezidentem republiky k návrhu většiny sboru profesorského definitivně a na doživotí. Prezident republiky může však jmenovati profesorem vysokých škol i toho, pro něž se vyslovily aspoň dvě pětiny všech členů sboru profesorského.

§ 2.

Profesoři vysokých škol nemohou nižádným způsobem býti omezováni ve své vědecké a vyučovací činnosti.

§ 3.

Profesoři vysokých škol nemohou býti přeloženi proti vůli své na jinou vysokou školu.

§ 4.

Profesoři vysokých škol mohou toliko na základě nálezu příslušného disciplinárního úřadu vyneseného dle zákona proti své vůli býti propuštěni nebo před dokonáním 70. rokem svého věku do výslužby dáni.

Také zatímní zproštění úřadu (suspense) může se státi toliko z usnesení příslušného úřadu disciplinárního.

Koncem semestru, ve kterém profesor vysokých škol dosáhne sedmdesátého roku svého věku, budiž dán do výslužby. Může však profesor takový působiti dále jakožto profesor čestný (honorarius).

Oddělení druhé.

Rád disciplinární.

§ 5.

Na disciplinární trest může proti profesorovi vysokoškolskému uznáno býti jen nálezem příslušného úřadu disciplinárního po disciplinárním řízení dle zákona provedeném.

§ 6.

Příslušným disciplinárním úřadem profesorů vysokých škol je v první instanci akademický senát, a tam, kde ho není, profesorský sbor té vysoké školy, k níž profesor v době, kdy proti němu disciplinární řízení bylo zavedeno, náleží.

Tuto svou moc disciplinární vykonává akademický senát (profesorský sbor) čtyřčlennou disciplinární komisí.

K tomu konci zvolí hned na počátku každého studijního roku nadpoloviční většinou hlasů z profesorů vysoké školy, o niž jde, předsedu, místopředsedu i ostatní dva členy této komise, čtyři náhradníky, vyšetřovacího komisaře, jeho náměstka disciplinárního žalobce a jeho náměstka. Dále zvolí ze soukromých docentů jednoho náhradního člena disciplinární komise (§ 19, odst. 1).

Funkce všech jmenovaných trvají po celý rok, a pokud jde o řízení již zahájené až do jeho ukončení. Tito funkcionáři mohou být opět zvoleni.

§ 7.

Proti nálezům disciplinární komise přísluší odsouzenému i disciplinárnímu žalobci a pokud jde o výrok naznačený v § 18, také manželce (vdově) a ostatním příslušníkům propuštěného profesora odvolání k vrchní komisi disciplinární. Rozhodnutí vrchní disciplinární komise jest konečné.

Jen byla-li nálezem vrchní disciplinární komise porušena ústavou zaručená svoboda vědy a jejího učení, přísluší postiženému profesoru právo stížnosti na nejvyšší správní soud po rozumu čl. 3 b státního základního zákona ze dne 21. prosince 1867, z. ř. č. 143 a § 2, č. 4 zákona ze dne 2. listopadu 1918, č. 3 sbírky zákonů a nařízení státu československého. Příslušné podání nemusí být opatřeno podpisem advokáta. Shledá-li nejvyšší správní soud stížnost odůvodněnou, zruší rozhodnutí v odpor vzaté.

Tyto zásady platí také v tom případě, když svoboda vědy a jejího učení byla porušena rozhodnutím neb opatřením úřadu správního.

§ 8.

Vrchní disciplinární komise se skládá ze šesti členů, zvolených tímto způsobem:

Akademické senáty (profesorské sbory) všech vysokých škol státu československého zvolí nadpoloviční většinou hlasů připadající na ně počet volitelů. Tito volitelé pak zvolí takovoutěž většinou hlasů z profesorů těchto vysokých škol šest členů vrchní disciplinární komise, za každého pak člena jednoho prvního a jednoho druhého náhradníka, dále vrchního disciplinárního žalobce a jeho náhradníka.

Členové disciplinární komise zvolí si hned po svém zvolení ze svého středu předsedu a místopředsedu nadpoloviční většinou hlasů. Při rovnosti hlasů rozhodne los.

Způsob řízení i provedení těchto voleb bude podrobněji upraven nařízením. Tímto nařízením bude určen také počet volitelů na jednotlivé vysoké školy připadající a to poměrně dle početnosti profesorských sborů. Na každou vysokou školu má však připadnouti nejméně jeden volitel.

Vrchní disciplinární komise volí se jednou za tři roky a to hned na počátku studijního roku. Funkce zvolených členů trvají až do nově provedených voleb.

Vrchní disciplinární komise zasedá v Praze. Její mimopražští členové mají právo na cestovné a diety z pokladny státní.

Vysoké školy německého vyučovacího jazyka volí si, je-li jich více než jedna, týmž způsobem zvláštní vrchní komisi disciplinární.

§ 9.

Každý vysokoškolský profesor je povinen kteroukoli z funkcí v § 6 a 8 naznačených přijmouti a svědomitě zastávat.

Kdo však takovou funkci již po tři roky zastával, může volbu pro tutéž neb jinou funkci naň opět případně odmítnouti, neuváděje závažných důvodů omluvných.

§ 10.

O vyloučení členů disciplinární komise, vrchní disciplinární komise i vyšetřujícího komisaře platí analogicky předpisy trestního řádu.

Obviněný má právo nejdéle do osmi dnů po doručení usnesení, kterým se odkazuje k ústnímu líčení a v němž členové disciplinární komise uvedeni být mají, zamítnouti polovici těchto členů, neuváděje důvodů.

Totéž právo má, pokud jde o členy vrchní disciplinární komise, do osmi dnů po dodání oběslání k líčení odvolacímu, v němž členové této buďtež rovněž uvedeni.

Na místo členů vyloučených, zamítnutých a těch, jež něco zašlo, nastupují náhradníci v tom pořádku, ve kterém byli zvoleni. Na místo předsedy nastupuje místopředseda; na místo místopředsedy člen podle služebního pořadí nejstarší.

§ 11.

Usnesení disciplinární komise i vrchní disciplinární komise dějí se nadpoloviční většinou hlasů. K propuštění ze služby třeba je jednomyslnosti.

§ 12.

Obviněný má právo v disciplinárním řízení užití obhájce z řad učitelů vysokoškolských nebo z osob zapsaných v seznamu obhájců ve věcech trestních.

§ 13.

Řízení disciplinární jak v první tak v druhé instanci jest neveřejné.

Obviněný má právo žádati, aby byl dovolen přístup k ústnímu líčení třem jeho důvěrníkům.

Disciplinární komise i vrchní disciplinární komise může dovoliti přístup k ústnímu líčení vysokoškolským učitelům, kteří jsou příslušníky téže fakulty (vysoké školy) jako obviněný.

§ 14.

Usnese-li se disciplinární komise na zavedení disciplinárního řízení, provede vyšetřující komisař vyšetřování. Po jeho skončení rozhodne disciplinární komise, vyslechnouc prve disciplinárního žalobce o tom, je-li disciplinární řízení zastaviti, či věc odkázati k ústnímu jednání.

Byla-li věc odkázána k ústnímu líčení, rozhodne disciplinární komise po provedení jeho dle zásady volného uvažování průvodů o vině a po případě o trestu.

V podrobnostech bude disciplinární řízení upraveno nařízením.

§ 15.

Disciplinární tresty jsou:

1. písemná důtka,
2. odložení postupu do vyššího stupně platového nejvýše na tři roky, bez újmy postupu do dalších stupňů platových,
3. dání do výslužby,
4. propuštění.

Tresty uvedené v § 15 pod čís. 1 a 2 mohou býti vymazány z usnesení disciplinární komise, která na ně uznala. Podmínkou jest, že trest byl úplně vykonán, že od právní moci disciplinárního nálezu uplynuly tři roky a že odsouzený se po tu dobu choval bezvadně.

§ 16.

Na disciplinární trest může býti uznáno jen pro hrubé porušení povinností úředních nebo pro jednání hrubě porušující čest a vážnost stavovskou.

Trestnost promlčuje se v pěti letech ode dne spáchání. Promlčení přerušuje se každým úředním úkonem disciplinárního stíhání proti vinníku namířeným. Ukončením řízení počíná promlčení znova.

Proti profesorovi, který je členem sboru zákonodárního, nemůže pokud trvá zasedání, bez svolení tohoto sboru ani disciplinární řízení býti zavedeno, ani v něm pokračováno.

§ 17.

Každé pravoplatné odsouzení vysokoškolského profesora trestním soudem, budiž oznámeno příslušné disciplinární komisi.

Má-li odsouzení dle samého zákona nebo dle rozsudku trestního soudu za následek ztrátu úřadu, vysloví disciplinární komise nálezem propuštění. O tom budiž účinně oznámení příslušnému nejvyššímu úřadu správnímu.

V každém jiném případě rozhodne komise, má-li se disciplinární řízení konati čili nic.

§ 18.

Disciplinární komise nebo vrchní disciplinární komise může, kdykoliv uzná na trest propuštění, propuštěnému nebo jeho příslušníkům přiznati příspěvek na výživu nepřesahující zákonné pensijní požitky těchto osob a také zachovati pro případ úmrtí propuštěného jeho příslušníkům právo na jich zákonné požitky pensijní.

Nepřizná-li se příspěvek na výživu, sluší zaplacené příspěvky pensijní propuštěnému vrátiti.

Tato ustanovení platí také v případě naznačeném v § 17, odst. 2.

§ 19.

Ustanovení oddělení druhého platí také pro soukromé docenty s tou úchylnou, že na místě člena disciplinární komise podle služebního po-

řadí nejmladšího nastoupí náhradník zvolený ze soukromých docentů.

Disciplinární tresty proti soukromým docentům jsou písemná důtka a odnětí veniae legendi.

S odnětím veniae legendi může býti spojena nezpůsobilost k jejímu opětovnému dosažení na určitou dobu nebo na vždy.

K vyslovení nezpůsobilosti na vždy je třeba jednomyslnosti.

Oddělení třetí.

Dání do výslužby a odnětí veniae legendi pro nezpůsobilost.

§ 20.

Je-li vysokoškolský profesor pro tělesné nebo duševní vady k vykonávání svých povinností trvale nezpůsobilý, může k návrhu sboru profesorského, pro který hlasovaly nejméně dvě třetiny plného počtu jeho členů, příslušným nejvyšším úřadem správním býti vyzván, aby podal žádost za výslužbu.

Nevyhoví-li do jednoho měsíce tomuto vyzvání, učiní se oznámení komisi naznačené v § 6, již náleží po provedeném řízení rozhodnouti o trvalém nebo dočasném dání do výslužby.

Proti tomuto nálezu přísluší oběma stranám odvolání ke komisi naznačené v § 8.

Pokud jde o řízení, sluší obdobně užiti ustanovení oddělení druhého.

§ 21.

Ustanovení § 20 platí obdobně pro soukromé docenty.

Komise složená způsobem naznačeným v § 19, odst. 1. rozhodne tu o trvalém nebo dočasném odnětí veniae legendi.

Oddělení čtvrté.

Ustanovení závěrečné.

§ 22.

Ustanovení § 1 až § 6, odst. 1. a § 15 až 17, nabývají účinnosti dnem vyhlášení, ostatní počátkem prvního studijního roku následujícího po vyhlášení.

Tím pozbudou platnosti dosavadní zákony a nařízení, pokud se vztahují na věci tímto zákonem upravené.

§ 23.

Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr školství a národní osvěty.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Habrman v. r.